Lietas arhīva Nr. 1-0380-18/14
ECLI:LV:RIRT:2018:0621.133038018.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2018.gada 21.jūnijā

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Biteniece izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **SIA "Greenmotion",** reģistrācijas numurs 40103881473, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - Latvijas APK) 155.[8] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, un

konstatēja

2017.gada 26.novembrī plkst.11.10 Mārupē, Dzirnieku ielā 6, SIA "Greenmotion" pārbaudes laikā konstatēts, ka SIA "Greenmotion" darbinieki izmantoja saimnieciskās darbības veikšanai "Mikrosoft", "PUREVPN", "Daemon Tools", "TeamVieWer", "Roshal" datorprogrammas "Windows 7 Pro", "Windows 10 Home", "Eset NOD 32 Antivirus", "Pure VPN", "Daemon Tools Ultra", "Team Viewer", "WinRAR 5.40" bez autoru atļaujas vai licences.

Ar šādām darbībām SIA "Greenmotion" izdarīja Latvijas APK 155.[8] pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

SIA "Greenmotion" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka saprot par kādu pārkāpumu ir saukti pie administratīvās atbildības, savu vainu atzīst. Norāda, ka programmas nebija pareizā veidā licencētas, nolaidības dēļ dokumenti bija noklīduši. Paskaidro, ka vairākas programmas saimnieciskai darbībai nav izmantojamas, tās izmanto darbinieki, kāds kaut ko nolādē un tās programmas paliek.

Aizstāvis tiesas sēdē norādīja, ka administratīvais pārkāpums ir datēts ar 2017.gada 26.oktobri un tajā pašā datumā ir veikta SIA "Greenmotion" pārbaude, kā arī šajā pašā datumā 2017.gada 26.oktobrī uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Norāda, ka pārbaude ir notikusi 2017.gada 25.oktobrī plkst.11.10 līdz plkst.14.10. Par pārbaudes aktu kopumā pretenziju nav, bet tai pašā 2017.gada 25.oktobrī ir mantu dokumentu izņemšanas protokols, ko var veikt tikai, kad uzsākta administratīvā lietvedība. Jautājums ir par to, vai šīs programmas ir izņemtas likumīgi un tiesiski, jo kā izriet no lietas materiāliem, pārbaude veikta 2017.gada 25.oktobrī, ka bez pārbaudes notikusi datorsistēmu programmu apskate, kā arī notikusi mantu un dokumentu izņemšana. No lietas materiāliem redzams, ka lietvedība uzsākta 2017.gada 26.oktobrī diennakti pēc tam, vai ir šādas tiesības.

Liecinieks **/pers. G/** tiesas sēdē paskaidroja, ka administratīvā lietvedība uzsākta diennakts laikā, un tas tika arī reģistrēts notikumu žurnālā 2017.gada 26 datumā. Konstatējot pārkāpumus, tika uzsākta administratīvā lietvedība. Administratīvo lietvedību nevar uzsākt nekonstatējot administratīvo pārkāpumu. Kad tika konstatēts, ka ir iespējama nelicenzēta datora programatūras izmantošana, tad tika uzsākta administratīvā lietvedība. Pārbaude tika veikta pamatojoties uz likuma "Par policiju" 12.pantu. Neviens dokuments, kam jābūt uz vietas un kas apstiprinātu to, ka izmantotās datorprogrammas ir legālas netika piestādītas administratīvās pārbaudes laikā.

Likums "Par policiju" nosaka kārtību kādā veicama pārbaude. Veicot pārbaudi konstatēja, ka nav attiecīgu dokumentu, konstatēja programmas, sastādīja pārbaudes aktu, mantu izņemšanas protokolu un pieņēma paskaidrojumus. Nākošā dienā tiek uzsākta administratīvā lietvedība. Pārrakstīšanās kļūda ir administratīvā pārkāpuma protokolā tekstā pārbaude konstatēta faktiski 2017.gada 25.oktobrī plkst.11:10. Sastādīts 2018.gada 26.aprīlī. Kļūdas ir lietas lapā 6, "daru zināmu, ka 2017.gada 25.oktobrī", lēmumā par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu 7 lietas lapā, par to, ka "2017.gada 25.oktobrī". Tā ir vienkārši drukas kļūda.

No valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 1.nodaļas vecākā inspektora O.Kazmina ziņojuma izriet, ka 2017.gada 26.oktobrī tika veikta SIA "Greenmotion" pārbaude, kā rezultātā tika konstatēta datorsistēmu un datorprogrammu lietošana bez legalitātes apliecinošiem dokumentiem, kā arī tika konstatēta normatīvajos aktos noteikto nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotāju pienākumu nepildīšana (atbilstoši normatīvo aktu prasībām netika aizpildīts kases aparāta žurnāls).

Ņemot vērā iepriekš minēto, vadoties pēc Latvijas APK 238[1].pantu pirmo daļu tika pieņemts lēmums par administratīvās lietvedības uzsākšanu *(lietas 7.lapa).*

No 2017.gada 25.oktobra pārbaudes akta izriet, ka saskaņā ar likuma "Par policiju" 12.panta veikta saimnieciskās darbības pārbaude SIA "Greenmotion", reģ.Nr.40103881473, Dzirnieku ielā 6, Mārupē, klātesot SIA "Greenmotion" darbiniekiem /pers. H/, /pers. I/. Pārbaudes laikā tika pārbaudīta uzņēmuma reģistrācijas dokumentācija, darba līgumi par uzņēmuma darbiniekiem, kases aparāta tehniskā pase, kases aparāta žurnāls, telpu nomas – īres līgums, kā arī pārbaudīta iegādes dokumentācija uz uzņēmuma lietošanā esošiem trijām datortehnikas vienībām un iegādes dokumentācija uz datortehnikā uzstādīto dator programatūru.

Pārbaudes laikā netika piestādīta iegādes dokumentācija uz uzņēmumā lietošanā esošām trijām datortehnikas vienībām.

-no mantu apskates protokola Nr.1 izriet, ka apskate veikta SIA "Greenmotion", Dzirnieku ielā 6, Mārupē, Mārupes novadā, 2017.gada 25.oktobrī no plkst.11.15 līdz plkst.12.04, apskati veica Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 1.nodaļas vecākais inspektors Dmitrijs Maskovs klātesot SIA "Greenmotion" darbiniecei /pers. H/. Apskates laikā datoram Nr.1 konstatētas šādas programmas: 1) Windows 7 Profesional, 2) Eset NOD32 Antivirus, 3)McAfee Security Scan Plus, 4) PureVPN 9, 5) Wheels Car Rental, 6) Team Viewer (lietas 10.lapa).

-no mantu apskates protokola Nr.2 izriet, ka apskate veikta SIA "Greenmotion", Dzirnieku ielā 6, Mārupē, Mārupes novadā, 2017.gada 25.oktobrī no plkst.12.09 līdz plkst.12.45, apskati veica Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 1.nodaļas vecākais inspektors Dmitrijs Maskovs klātesot SIA "Greenmotion" darbiniekam /pers. I/. Apskates laikā datoram

Nr.2 konstatētas šādas programmas: 1) Windows 7 Profesional, 2) Daemon Tools Ultra, 3)Team Viewer 12, 4) Wheels Car Rental, 5) WinRAR 5.40 (lietas 11. lapa).

-no mantu apskates protokola Nr.2 izriet, ka apskate veikta SIA "Greenmotion", Dzirnieku ielā 6, Mārupē, Mārupes novadā, 2017.gada 25.oktobrī no plkst.12.48 līdz plkst.13.31, apskati veica Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 1.nodaļas vecākais inspektors Dmitrijs Maskovs klātesot SIA "Greenmotion" darbiniecei /pers. J/. Apskates laikā datoram Nr.3 konstatētas šādas programmas: 1) Windows 10 Home, 2) WinRAR 5.40 (lietas 12. lapa).

Izvērtējusi ziņas, kas izriet no ziņojuma, 2018.gada 26.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC304639, ar pārbaudes aktā, apskates protokolos norādītā, paskaidrojumos norādītā un pārējiem administratīvās lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā atzīst, ka SIA "Greenmotion" ir izdarījusi Latvijas APK 155[8].pantā paredzēto pārkāpumu un tās vaina šī pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta.

Autortiesību likuma 71.pants noteic, *ka atkarībā no autortiesību vai blakustiesību pārkāpuma rakstura un tā sekām persona, kura prettiesiski izmantojusi autortiesību vai blakustiesību objektu, saucama pie likumā noteiktās atbildības.*

Latvijas APK 155.[8] pantā *paredzēta atbildība par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu.*

Lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 155.[8] pantā *jākonstatē, ka persona pārkāpusi autortiesības vai blakustiesības.*

Saskaņā ar Autortiesību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu *datorprogrammas ir aizsargājami autordarbi. Saskaņā Autortiesību likuma 40.panta pirmo daļu, lai iegūtu darba izmantošanas tiesības, darba izmantotājiem attiecībā uz katru darba izmantošanas veidu un katru darba izmantošanas reizi jāsaņem autortiesību subjekta atļauja. Ir aizliegts izmantot darbus, ja nav saņemta autortiesību subjekta atļauja, izņemot likumā noteiktos gadījumus.*

Ar lietā gūtajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka SIA "Greenmotion" darbinieku datoros bija ieinstalētas datorprogrammas, kurām nav legalitātes un kurām nebija iegādes apliecinošu dokumentu, lai varētu izmantot šīs programmas komercdarbības vajadzībām.

SIA "Greenmotion" pārstāvis tiesas sēdē savu vainu atzina un izdarīto nožēloja. Norādīja uz to, ka vairums programmas saimnieciskai darbībai nav izmantojamas, tās izmantoja darbinieki savām vajadzībām.

Tiesnese atzīst, ka nav konstatēti apstākļi, kas dotu pamatu SIA "Greenmotion" izmantot datorprogrammas bez licences jeb autora piekrišanas.

Saskaņā ar Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 1.punktu *par autortiesību un blakustiesību pārkāpumu uzskatāma darbība, ar kuru aizskartas autortiesību un blakustiesību subjekta personiskās vai mantiskās tiesības, to skaitā autortiesību un blakustiesību objektu fiksācija, to publicēšana, publiskošana, reproducēšana un izplatīšana jebkādā veidā bez autortiesību un blakustiesību subjekta piekrišanas.*

Saskaņā ar Autortiesību likuma 1.panta 17.punktu *reproducēšana ir autortiesību vai blakustiesību objekta vienas kopijas vai vairāku kopiju izgatavošana ar jebkuriem līdzekļiem jebkādā formā un mērogā, pilnībā vai daļēji, arī autortiesību vai blakustiesību objekta vai tā daļas īslaicīga vai pastāvīga uzglabāšana elektroniskā veidā* (..).

Aizstāvja norāde uz to, ka datorprogrammas iespējams ir izņemtas nelikumīgi un tiesiski, neizslēdz konstatēto pārkāpumu, jo datorsistēmas tika konstatētas SIA "Greenmotion" komercdarbības telpās un šo datorprogrammu izmantošanu nenoliedz firmas pārstāvis.

Likuma "Par policiju" 12.panta 1.daļas 23.punkts noteic, ka policijas darbiniekiem pildot uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības pārbaudīt iestāžu mantas iegādes likumību un kopā ar īpašnieku, viņa pārstāvjiem vai pilnvarotajām personām apsekot ražošanas telpas, noliktavas, tirdzniecības un citas dienesta telpas un teritorijas, pārbaudīt dokumentus par materiālajām un citām vērtībām, kā arī pieprasīt no šīm personām paskaidrojumus gadījumos, kad ir pārkāpts likums; pieprasīt nepieciešamos dokumentus, veikt citus pasākumus […].

Savukārt likuma "Par policiju" 12.panta 1.daļas 24.punkts noteic, un proti, ka policijas darbiniekiem pildot uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības izņemt priekšmetus, izstrādājumus un vielas, kuru izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana vai realizēšana ir aizliegta ar likumu vai kuras tiek glabātas bez atļaujas, ja saskaņā ar likumu tāda nepieciešama, kā arī izņemt dokumentus ar viltotajām pazīmēm.

Kā tiesas sēdē norādīja liecinieks /pers. G/, tad pārbaude tika veikta pamatojoties uz likumu "Par policiju" 12.pantu un saņemot vai iegūstot informāciju par iespējamo administratīvo pārkāpumu, lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanu jāpieņem trīs dienu laikā.

Tiesa atzīst, ka policijas darbinieki ir rīkojušies atbilstoši savai kompetencei un pilnvarām, jo lietā nav konstatēti apstākļi, kas norādītu uz policijas darbinieku prettiesisku rīcību, ieinteresētību.

Tiesa pārbaudot lietas materiālus konstatē, ka pastāv kļūda datumos administratīvā pārkāpuma protokolā, dienesta ziņojumā un attiecīgi lēmumā par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu.

Liecinieks /pers. G/ tiesas sēdē norādīja uz pārrakstīšanās pieļauto drukas kļūdu lietas 6. un 7. lapas pusē.

Tiesas ieskatā pārrakstīšanās kļūda nevar tikt uzskatīts par būtisku procesuālo pārkāpumu, kuru dēļ lietā būtu iespējams kļūdains vai nelikumīgs procesa rezultāts.

Par Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 155.[8]pantā *paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu paredzēts naudas sods fiziskajām personām līdz 700 euro, bet juridiskajām personām - līdz 7100 euro, konfiscējot autortiesību un blakusstiesību pārkāpuma objektus un to nesējus.*

Tiesa nekonstatē tādus administratīvās lietvedības pārkāpumus, kas varētu būtu par pamatu administratīvās lietvedības izbeigšanai.

Uzliekot sodu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 32.pantu, tiesa ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, ziņas par juridisko personu, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Latvijas APK 33.pantu par atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka SIA "Greenmotion" pārstāvis atzina un nožēloja savu vainu.

Saskaņā ar Latvijas APK 34.pantu atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Atbilstoši Autortiesību likuma 70.panta otrajai daļai, izlemjot jautājumu par vainīgās personas atbildību, jāpieņem lēmums par kontrafakto eksemplāru iznīcināšanu.

No lietā esošā 2018.gada 29.marta izņemšanas akta secināms, ka dotās administratīvās pārkāpuma lietas ietvaros izņemti divu datorsistēmu cietie diski S/N YLCSO15158, S/N Z9A8QTXA un viens portatīvā datora cietais disks S/N 56/OTZZMT

QODHDKCB16D4A01 T, kuri tika izņemti SIA "Greenmotion", reģistrācijas Nr. 40103881473, pārbaudes laikā. Cietie diski pēc izņemšanas tika ievietoti polietilēna maisā un aizlīmēti ar drošības lenti "SECURITY SEAL" Nr. C12 0158768, kuri šobrīd atrodas pie administratīvās lietas materiāliem.

Tiesa izvērtējot apstākli, ka faktiskais datorsistēmu nesējs ir cietais disks, nevis datorsistēma kopumā, atzīst, ka saskaņā ar Latvijas APK 158.^{8} panta sankcijā paredzēto papildsodu, ir konfiscējami cietie diski ar numuriem S/N YLCSO15158, S/N Z9A8QTXA un S/N 56/OTZZMT QODHDKCB16D4A01 T, kurā konstatētas datorprogrammas bez legālas izcelsmes apliecinošiem dokumentiem.

Saskaņā ar Latvijas APK 32., 33., 155.^{8}., 289.^{13}., 289.^{16}., 289.^{18}., 299. pantu tiesnese

nosprieda

sodīt **SIA "Greenmotion",** reģistrācijas Nr. 40103881473, par Latvijas APK 155^{8}.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu un piemērot naudas sodu 80 *euro* apmērā, konfiscējot izņemtos cietos diskus ar numuriem S/N YLCSO15158, S/N Z9A8QTXA un S/N 56/OTZZMT QODHDKCB16D4A01 T, kuros konstatētas programmas bez legālas izcelsmes apliecinošiem dokumentiem.

Spriedumu daļā par konfiskāciju uzdot Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldei.

Saskaņā ar Latvijas APK 299.pantu - naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit dienu) laikā no dienas, kad izsniegts lēmums par naudas soda uzlikšanu un tas ieskaitāms rēķinā: Valsts kase, reģ.Nr.NMR90000050138, konta Nr.LV34TREL1060191011100, Saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC Kods: TRELLV22, mērķis –naudas sods protokols Nr.PC304639), un maksājumu apliecinošs dokuments jāiesniedz tiesā.

Ja persona noteiktajā termiņā labprātīgi nesamaksā noteikto naudas sodu, tiesa Latvijas APK 296.panta kārtībā nodod spriedumu zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu piedziņai.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Biteniece